

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 223. szám.

Hétfő, szeptember 29.

A politikai helyzet.

— Fővárosi levelezőnk től. —

Budapest, szept. 29.

A balkáni égbolt ismét borongós és ködös lett. Harmadik háborúra lehet kilátásunk, még pedig olyanra, amely sorompóba állíthatja a nagyhatalmakat. S hogyha ez megtörténik, akkor ebből az következik, hogy: európai háború elé nézünk. Ahogy eddig a bizonytalan külpolitikai helyzet irányította a Monarchia és Magyarország politikáját, egész bizonyos, hogyha rövidesen nem lesz csend és nyugalom a Balkánon, ismét a külpolitikai helyzet fogja irányítani a mi politikai és gazdasági helyzetünket.

Nemzeti és gazdasági életünk válságos utakon halad. Évtizedek óta nem volt oly nagy szükség az egymást kölcsönösen megértő politikára mint éppen most, amikor a Keleten nap-nap után tüzes esővával dobálóznak a különböző fajú népek és gyilkolják egymást kegyetlenül. A vérontásból már elég lehetett volna. De a vér gőzölgését már megszokták a Balkánon s azért úgy látszik, hogy az általános óhajítás csak szerény óhaj marad; s a tüzes láng keleten továbbra is lobogni fog s a haldoklók halálhörgése ismét nyomasztólag hat Európa közérzésére.

Eddig csak megusztuk valahogy rengeteg anyagi áldozattal a balkáni véres zavarokat, de hogy ezután mi lesz, azt nehéz volna megjósolni: csak következtetni lehet. S hogy el kell készülni lennünk mindenre, azt hadvezetőségünk gondoskodása és előrelátása is bizonyítja legjobban. És hogy ennek az előrelátásnak és gondoskodásnak a hadvezetőség részéről milyen fontos okai vannak, belátta Andrássy Gyula gróf is, aki programjából teljesen kikapcsolta a katonai kérdések ügyét.

Mi következik ebből? Az, hogy a keleti bonyodalmakra való tekintettel nincs veszíteni való időnk. A magyar politikának zsákutcába kerülnie nem szabad. S ezt igazolja legjobban a konciliáns lelkű miniszterelnöknek az a nyilatkozata, hogy: csak örvendeni tud Andrássy kormányképes pártalakításának. Ennek pedig bizony az a félremagyarázhatatlan értelme, hogyha azt a nemzeti érdek megkívánja, Tisza szívesen átengedi a helyét másnak.

Most már rövidesen be fog bizonyulni, hogy ki hát az érett és megfontolt államférfi. Október 8-án megnyílik a képviselőház s ekkor meglátjuk, hogy előtérbe jött-e a józan gondolkodás. Mert a politika színpala mögött ezidő szerint egy kis alattomoságok észlelhetők. Amig ugyanis Andrássy azt hiszi, hogy megszerzvéen a hatalmat a függetlenségi támasztásával, hamarosan fel is fogja bontani a függetlenséggel való szövetséget, addig viszont a függetlenségi s elsősorban maga Károlyi Mihály, csak faltörő kosznak tekintik Andrássyt, aki rést ütven a Tisza által védett 67-es épületen, nekik lehetővé teszi az abba való behatolást.

Mialatt pedig az ellenzéki taktikusok a nagy barátság és szent szövetség leple alatt újabb háborúra készülnek a kormány ellen és még a vezérek is csak újabb botrányok inscenálásán törnek a fejüket, az-

alatt Tisza István és kormánya felelőségteljes állásuk tudatában az ország életbevágó nagy érdekeinek a gondozásával, a legaktuálisabb és legsúlyosabb kérdések kielégítő megoldásával vannak elfoglalva.

A legutóbbi minisztertanácson nemcsak a parlamenti helyzet tétetett szóvá, hanem megvitatás s részben döntés alá kerültek olyan fontos feladatai is az október 8-ikán megnyíló parlamenti őszi évszaknak, mint a létszámemelés, a horvát kérdés, a közigazgatás államosítása, a restauráció elhalasztása, a jegyzők fizetésrendezése, esküdtszék reformja, választási bíráskodás reformja, a városi rendőrség államosítása s egyéb kisebb jelentőségű javaslatok.

A kormány helyzete nem éppen könnyű, mert gazdasági és hatalmi érdekeinek a védelme újabb s újabb áldozatokat ró az országra s ezt az ellenzék kortesfegyverrel használja fel a kormány ellen. A súlyos igazságok azonban mint eddig is, majd csak meggyőzik a magyar nemzetet a közel jövőben is arról, hogy ki az igazi jó akarója. Csak türelem!

HIREK.

Szeptember végén.

— Bucsú a nyártól. —

A nyárnak vége,
Vége már a nyárnak.
Az utcákon
Gesztenyések állnak.
A levegőben uszó bikanyál
Cserebogár, sárga cserebogár.
Folyton esik, csak úgy szakad.
Egy száraz hely sehohsem akad.
Padláson van már
A porcellán-ruha,
Ami elmúlt,
Nem jön vissza
Nem jön vissza soha
Innen már a légy is délre száll . . .
Cserebogár, sárga cserebogár.
Amint megirtad
Egy látképes lapba,
Fürdőtél vízbe, légebe, napba.
Nem vészett az idő kárba,
Fürdőtél tóba, kádba, sárba.
Kis gödörbe, nagy gödörbe,
Vödörbe, csöbörbe,
Fürdőtél egy bádoggöcsögbe.
Sajnos nincsen rá több adat.
Hogy hol fürdött még ki magadat
Sóba, gőzbe, fénybe, savba.
Mindenütt fürdőtél már . . .
Cserebogár, sárga cserebogár.
De most vége már a nyárnak.
A villák üresen állnak.
Nem mehetsz már ki a zöldbe.
Víz folyik be a cipődbe.
Lombtalan már fán az ág,
Szemesnek áll a világ.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárásjelentése.

Szeptember 29.

Barométer áll 761.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 17.8 C°. Hőmérséklet: maximum 28-ikán 18.0 C°, min. ma reggel 11.4 C°. Csapadék —. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség NE1. Jóslat a következő 24 órára: Elvéve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redu-

kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = firtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bányafelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dehmannics Lajos főispán tegnap este Budapestre utazott.

— Változások a csanádi klerusban. A megyéspüspök kinevezte Fábrián Dénes Temesvár-gyárvárosi káplánt Magyar-és-erényére adminisztrátornak. Lischering Máttyást pedig hitoktatóvá és a legényegylet igazgatójává Temesvár-Gyárvárosba. Segédlelkészi minőségben áthelyeztettek: Szijártó Géza Kisbeeskerekre, Trefil István Resiezabányára, Krón Ferenc Fehértplomra, Horray Ferenc Temesvár-Gyárvárosba és Ruby László Zsombolyára.

— Iparengedélyek. A szombaton délelőtti dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következőknek adott iparengedélyt, illetve iparigazolványt: Hj. Banésák István ügynökségre, Muzslyai Márton vendéglői üzletre.

— Utóállítás. Holnap délelőtti 9 órakor a Rezső-laktanyában utóállítás lesz, amelyen az elmaradottak kerülnek sor alá.

— Belgar küldöttség a miniszternél. Grézlo János Torontálvármegye tanfelügyelőjének vezetése mellett Csokány Lukács, Gergulov Mihály községi bírák és Dragán Tamás áll. isk. igazgató tagokból álló küldöttség jelent meg a múlt héten pénteken Óbesenyő község megbízásából és képviselőtében a vallás- és közoktatási miniszter előtt. A miniszter akadályozva volt a küldöttség fogadásában s helyette Benedek Sándor államtitkárnak terjesztette elő a kir. tanfelügyelő meggyőző szavak kíséretében a községlőljárásság kérelmét az állami iskola fejlesztése ügyében. Az államtitkár szívesen fogadta a küldöttséget s meg is ígérte a kérelem teljesítését, amit a küldöttség lelkes éljenzéssel köszönt meg. Grézlo János tanfelügyelő ezután még a referensekhez is bevezette a küldöttséget, kik szintén kijelentették, hogy a legnagyobb jóakarattal fogják elbírálni a kérvényt.

— Segédjegyzőválasztás. Óbesenyő község képviselőtestülete a f. hó 23-án Bozsa Aladár szolgabíró elnöklésével megtartott segédjegyzőválasztáson Czagyán Mihály okl. jegyzőt választotta meg segédjegyzőnek.

— Mihály napja. Ma ráunkköszöntött már Mihály napja is, amely voltaképpen az őszi szimbólikus napja. A gazdaember innen számítja az őszt, mert szeptember sokszor nyári verőfényben uszik s csak Mihály napjával áll be az igazi őszi homály-és boru. Az idén ugyan már ezirányban nem számít Szent Mihály napja, mert régen benne vagyunk a legnagyobb őszi boruban, de egy jelentősége megmaradt s ez az, hogy Mihály napjától kezdve nem nyole órakor, hanem hét órakor harangoznak a templomokban Ave Máriára s tegnap az előestén már egy órával előbb kondultak meg a harangok.

— Kínai misszionáriusnő Nagybeeskereken. Érdekes vendége lesz a jövő héten Nagybeeskereknek. A jövő héten ugyanis Nagybeeskerekre jön Kunst Irén kínai magyar református misszionáriusnő, mint a helybeli református egyház vendége és itt néhány előadást tart a Kinában

folyó misszionárius munkáról. Érdekes lesz előadásai során tartandó kínai beszéde is, amit még nagyon keveseknek volt alkalma hallani.

— **Adomány.** Braun Ármán 20 koronát adományozott a nagybecskereki Patronage-egyletnek, amiért ezúton mond halás köszönetet az egylet elnöksége.

— **A kolera.** A vármegye területén az elmúlt huszonnégy óra alatt újabb koleraeset nem fordult elő, de a Csentán kolera-gyanus tünetek között megbetegedett Dragulity Ivánné ma reggel meghalt. A belügyminiszter Melenczét már kolera-mentesnek nyilvánította.

— **Köszönet.** A Miasszonyunkról nevezett zárda a helybeli r. k. árvaháznak 4 koronát adományozott. E nemesszívű adományért ezúton is halás köszönetet mond az árvaházegylet elnöksége.

— **Véres harc a vadorzókkal.** Mint Panesováról jelentik, a napokban este 7 óra tájban a Révaufalvi-ut külső részén rémes gyilkosság történt. Tóth Antal vadór fiával Kornéllal épp a vadászterületen teljesített szolgálatot, midőn 3 orvvadászzsal találkozott. Ezek az orvvadászok Szávics Pál, Erdélyán Pánta és Marinkovics György voltak. A vadór megállította az orvvadászokat, s fegyvereiket el akarta venni. Ekkor a három orvvadász rátámadt a vadórra, letepette és a puskákkal agyba-főbe verte. Tóth Antal vadór végső szükségében fiának kiáltott, hogy löjjön, mert megölik. A fiu apja segítségére sietett s a sötétben úgy találomra lőtt. Az egyik vadorzót, Szávics Pált, agyonlőtte, de míg ez megtörtént, addig a többi Tóth Antalt agyonverte, fejét teljesen összeroncsoolta. Súlyos sérüléseket szenvedett Tóth Kornél is. Erdélyán Pánta és Marinkovics Györgyöt letartóztatták.

— **Új menetdíjak** a gyanafalva-fehringi, továbbá a Kisszolyva-, illetve volócz-larvocznei magyar-osztrák határszéli forgalomban. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a magyar-osztrák személyforgalomban 1913. évi október hó 1-től kezdődőleg az alább felsorolt határszéli viszonylatokban fennálló gyorsvonatra érvényes közvetlen menetjegyek a következő leszállított áron kerülnek kiadásra:

Gyanafalva—Fehring között: az I. osztályban 3.40, a II. osztályban 2.20 korona, Kisszolyva—Volócz—Lawoczne között: az I. osztályban 4.10, a II. osztályban 2.70 és a III. osztályban 1.60 korona áron.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szeptember 30, kedd: Buksi.
Okt. 1, szerda: Sztrájkol a gölya (ujjdonság).
Okt. 2, csütörtök: Katonásan. Parasztbecsület.
Okt. 3, péntek: Doktor ur.
Okt. 4, szombat: Kisdobos (operett-ujjdonság).
Okt. 5, vasárnap d. u.: Autótündér, este: Sztrájkol a gölya.

(*) **Buksi.** Szombaton megint egy Gilbert-operett bemutatója volt. Ez az operett is a tucatumkák közé tartozik, a szövege meglehetősen értelmetlen és ötletnélküli, spékelve egy esomó izléstelen-séggel, de itt Gilbert mégis nyújtott annyi muzsikát és melódiát, hogy a közönség szívesen hallgatja. Az előadás jó volt s a szereplők minden igyekezetükkel rajt voltak, hogy a közönség jól mulasson. A címszerepet Szécsi Ferenc játszotta, aki pazar humorral, pompás jókedvvel adta Buksi-Parász Pistát, úgy, hogy kitűnő alakításával állandó derűtségben tartotta a közönséget. Mellette nagy tetszést keltettek Árkossy Vilmos, Tomborné, Komáromy Gizi és Tá-

bori Imre, továbbá Benes Ilona, Garai Mici és Fekete Rózi. A kar és a zenekar kifogástalanul működött.

(*) **A Postásfiú és a huga** című énekes bohózatot vasárnap délután adta a színtársulat s a két főszerepben Szécsi Ferenc és Komáromy Gizi viharos tetszést keltettek.

(*) **Szécsi Emma fölépte.** Tegnap a társulat újból adta Kálmán Imre nagystíli operettjét, a Cigányprimást, amelyben bemutatkozott a társulat új koloratúrekesnője, Szécsi Emma. A tegnapi fellépés után még nem mondhatunk végleges véleményt róla, mivel Juliska szerepe nem olyan, hogy abban egy énekesnő összes kvalitásai érvényesülhének. Annyit azonban konstatálhatunk, hogy Szécsi Emma nagyterjedelmű hang fölött rendelkezik, amely különösen a magasabb felvésekben érvényesül szépen, erőteljes esengésével, míg az alacsonyabb fekvésben kissé gyengének látszott, ami talán a túlságig alkalmazott pianissimóknak tulajdonítható. A többi szerepek ugyanugy voltak betöltve, mint első alkalommal. Az előadást nagyszámú közönség nézte végig. (W.)

Sport.

Lóverseny Nagybecskereken.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, szept. 29.

Ragyogó szép, verőfényes nyárutói napsütésben, nagyszámú előkelő közönség jelenlétében folyt le tegnap, vasárnap délután a Torontálmegyei Agarász- és Lovasegylet által rendezett lóverseny. A város és a megye egész előkelő közönsége együtt volt és nagy érdeklődéssel nézte az érdekes futamokat. A nevezés maga az idén az eddigieknél több jelentkezővel zárult s így sportszempontról is elsőrendűen sikerült a verseny.

A kezdete délután 2 órára volt kitűzve az Aradi felé vezető országot mentén elterülő legelőn. Jóval a verseny kezdete előtt már szokatlanul élénk, mozgalmas képe volt a versenytér felé vezető országotnak. Egymásután érkeztek a pompás uri fogatok s a kitűzött időre már együtt volt a társaság. A hölgyek pompás toalettjei, a vendég huszártisztek ragyogó egyenruhája tarkán színes, eleven látványt nyújtott a szemnek.

A versenyen jelen voltak között ott láttuk: dr. Dellimanics Lajos főispánt, Jankó Agoston udv. tan. alispánt, gróf Csekonics Sándort, a Torontálmegyei Agarász- és Lovasegylet elnökét, Karátsón Lajos honvédelmi államtitkárt, báró Csávossy Bélát, báró Dániel Tibor főispánt, báró Pap Géza orszgy. képviselőt, Herzigh Ottó huszárnagyot, Singer Gusztáv és Wessely Rezső esasz. és kir. közös őrnagyokat, Pap Ernőt, Pap Dezsőt, Gyertyánffy Lászlót, Gyertyánffy Andort, Fialkovszky Alfrédet, Simonsits Andort, Draxler Brunót, Dániel Ferencet, Gyertyánffy Jenőt, Steinbach Antal és Mihálovits István dr. főszolgabírákat, Karátsón Antalt, dr. Oláh Bélát, Bielek Antal tb. megyei főjegyzőt, Marton Andor főtitkárt, Strósz Béla városi főjegyzőt, Reitter Oszkár rendőrkapitányt, Strusz Szerafin és Wattay-Pelbárt Endre bankigazgatókat, Demkó Vidort, Szabó Károly iparfelügyelőt, dr. Magyar Károlyt, dr. Végh Lajos, dr. Pollák Viktor és dr. Haller Károly ügyvédek és társaséletünk számos más tagját.

A hölgyek közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Baár Jenőné, Bielek Antalné, báró Csávossy Béláné, Csathó Lajosné, dr. Dellimanics Lajosné, báró Dániel Tiborné, Dániel Ferencné, Demkó Vidorné, Gáspár Ernőné, Gyertyánffy Andorné, Gyertyánffy Jenőné, Gyertyánffy Lászlóné, Jankó Agostonné, dr. Magyar Károlyné, Marton Andorné, Mihálovits Kamenkóné, Nagy Sándorné, Simonsits Andorné, Szabó Károlyné, Stagelschmidt Jó-

zsefné, özv. Szabó Ödönne, dr. Vincze-hidy Ernőné, Wattay-Pelbárt Dezsőné, Wattay-Pelbárt Endrené, Wessely Rezsőné.

A leányok közül:

Bakalovich Dóra, Beréni Irma, Csathó Lily, Gyertyánffy Carla, Gyertyánffy Jeanne, Hekler Margit, Magyar Lenke, Magyar Piri, Milassin Saci, Pap Lily, Steinbach Saci, Thomka Erzsike, Wessely Licy.

A verseny eredménye a következő volt:

A földművesgazdák ügetőversenyében az első díjat Weismann János szárcsai földbirtokos, a második díjat pedig Sauer József bégaszentgyörgyi földbirtokos nyerte meg.

A második szám volt a kettős fogatok ügetőversenye 6000 m. távra, örgróf Pallavicini Arthur díjért. Elsőnek Simonsits Andor fogata érkezett be, melyet maga a tulajdonos hajtott, második és harmadik helyre Jenovay Zoltán két fogata került (az utóbbiakat Demkó Vidor és Czadik Jenő hajtotta).

Ezt követte a négyes fogatok 8 kilométeres versenye. Indult Gyertyánffy Andor és Gyertyánffy László négyes fogata. Első lett Gyertyánffy László, második Gyertyánffy Andor négyese, mely utóbbi a jury által adományozott szépségdíjat kapta.

Következett az egyes fogatok 3 kilométeres ügetője. Elsőnek érkezett Simonsits Andor „Käte” nevű amerikai félvére (hajtotta tulajdonos), második lett Jenovay Zoltán „Mámor”-a (hajtotta Demkó István). A másodiknak érkezett Jenovay Zoltán Viharja pályatévesztés miatt diszkvalifikáltatott.

A verseny legkiemelkedőbb, legérdekesebb száma a vadászverseny volt, amelyet a becskereki versenyek történetében eddig nem látott mezőny futott meg. Nagyban emelte ennek a számnak az érdekességét, hogy az Arad—Nagykikinda—Panosován állomásozó huszárezredből nyolc tiszt vett részt a versenyen és így nemcsak a résztvevők nagy számánál fogva, hanem a bravuros lovaglás miatt is elsőrendű látvány volt ennek a számnak lefolyása.

Részvettek Szabó és Dragojlov századosok, Kabdebó, Zvolenszky, Rukavina főhadnagyok, Köhler, von der Lühe, Crausz, Benedek, Madarász, báró Kopal és Pongrácz hadnagyok, Bielek, Gáspár, Demkó. A csapatot Jankó Agoston alispán vezette mint master. Idegfeszítő finish után elsőnek érkezett Köhler hadnagy Jelfirése (lov. tulajdonos), második lett Szabó százados Kőkőresine (lov. von der Lühe), harmadik Crausz hadnagy Latorja (lov. tulajdonos), negyedik Benedek hadnagy Kinesemje (lov. tulajdonos), ötödik Zvolenszky főhadnagy Keselye (lov. tulajdonos), hatodik Köhler hadnagy Hitványa (lov. Pongrácz).

A vadászverseny után dr. Dellimanics Lajosné átadta a győzteseknek a díjakat, a díjkiosztás után pedig hosszú kocsisorban visszatért a társaság a városba.

Este a kaszinóban társasvácsora volt vidám, reggelig tartó táncmulatsággal.

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

TÁVIRATOK.

Az új balkáni háború.

Az albánok előnyomulása. — Truga elfoglalása. — Szerb mozgósítás.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szerbek még mindig nem tudják megállítani az albánokat, akik egyre nagyobb hévvel nyomulnak előre és egymásután foglalják el az egyes városokat. Maguk a szerb jelentések is súlyosnak mondják a helyzetet s az albánok folytonos előrenyomulásáról adnak hírt. A szerb mozgósítás sok nehézségbe ütközik s ennek tulajdonítható, hogy a Morava-hadosztály sem léphetett még akcióra.

Mai jelentéseink a következők:

Az albánok előnyomulása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgőnyszerül: **A helyzet Albániában egyre jobban súlyosbodik s az albánok az egész vonalon előrenyomulnak. A Lim völgyében erős albán csapatok vonulnak föl, amelyeknek a győnge szerb csapatok nem igen állhatnak ellen, úgy, hogy az albánoknak nyitva áll az út Prizren felé.**

Truga elfoglalása.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Az „Albanische Correspondenz“-nek jelentik Valonából, hogy az albánok elfoglalták Trugát. Az albánokat nagy örömmel fogadta a lakosság. Az albán csapatok egy része Okrida felé indult, amelyet a szerb csapatok kiűrtettek.

A szerb mozgósítás.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgőnyszerül, a Morava-hadosztály ma megkapta a parancsot, hogy induljon Albánia felé. A kormány a többi hadosztályok erősítésére behívta a tartalékosok két teljes korosztályát.

A KIRÁLY BUDAPESTI UTJA.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgőnyszerül, amennyiben kedvező idő lesz, a király a jövő héten Budapestre utazik két heti tartózkodásra, amelyet részben a budai várpalotában, részben Gödöllőn tölt. Ha az idő kedvezőtlen lenne, akkor csak Vilmos császár október 25-iki bécsi látogatása után jön Budapestre.

A MINISZTERELNÖK BUDAPESTEN

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tiszta István gróf miniszterelnök titkárjával, dr. Harsovsky Ivorral szombaton éjjel Bécsből Budapestre érkezett.

MINISZTERI TANÁCSKOZÁS.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mivel a miniszterelnök a képviselőház munkarendjéről is előterjesztést tett az uralkodónak s ezzel kapcsolatban több törvényjavaslat előzetes jóváhagyását elnyerte a felségtől, ezt minisztertanácsaival közlendő, a legközelebbi napokban ismét miniszteri tanácskozás lesz, amelyen a miniszterelnök beszámol az osztrák kormánykörökkel folytatott tanácskozásairól is.

HAJDUVÁRMEGYE A KORMÁNY MELLETT.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Debreczenből sürgőnyszerül, Hajdúvármegye törvényhatósága Domahidy Elemér főispán elnöklésével ma délelőtt közgyűlést tartott, amelyen az ellenzék részéről a kormány ellen beadott bizalmatlansági indítványt tár-

gyalta. A szavazás eredményeképpen a közgyűlés a bizalmatlansági indítványt 96 szóval 89 ellenében elvetette.

CSALÁDIRTÓ KERESKEDELMELI ISKOLAI IGAZGATÓ.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Prágából sürgőnyszerül, ott tegnap borzalmas családi dráma történt. Hlavacssek Ferenc kereskedelmi iskolai igazgató agyonlőtte két felnőtt leányát, feleségét, halálosan megsebezte 17 éves fiát s azután önmagát ölte meg.

A BETEG SZULTÁN.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyi jelentés szerint a beteg szultán állapotában javulás állott be s főlggyógyulása bizonyosra vehető.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, szept. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 825, Osztrák Hitel 626, Koronajáradék 81.20, Osztrák-Magyar Államvasut 698.50, Jelzáloghitelbank 425, Lezámitoló Bank 510, Hazai Bank 283, Magyar Bank 550, Kereskedelmi Bank 3715, Rimamurányi 685, Salgótarjáni 763, Általános Közszénbánya —, Közuti Vasut 639.50, Villamos Vasut 359.50, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	10.51
Buza (1914. áprilisra)	11.40
Rozs (októberre)	8.13
Zab (októberre)	7.54
Tengeri (szeptemberre)	7.86
Tengeri (1914. májusra)	6.83

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1913 szept. 25.

Az utóbbi hetek üzlettelensége a lefolyt hét elején fokozott mértékben jutott kifejezésre. A balkánháború okozta megrázkódtatások reakciója nyilvánul meg most a tőzsdéken. A pénzpiac uralkodó nagy drágaság a vállalkozó kedvet teljesen megbénítja és mindennemű financiai tervet megüszít. A bolgár-török béke megkötése a közönséget nem ösztönözte vásárlásra, mert nyilvánvaló, hogy a két állam szövetsége a másik három Balkán-állam ellen alakult és mint ilyen bár csak későbbi időpontban bekövetkező újabb bonyodalmak csiráját rejti magában, másrésztől az Albániából érkező hírek hatottak nyomasztólag a tőzsdére. Ez utóbbi körülmény különösen az utóbbi két napon jutott a tőzsde hangulatában kifejezésre, melyet most ismét a külpolitikai helyzet foglalkoztat és nyugtalanít. Mindazonáltal utját állja egy nagyobb szerű áreresnek egyelőre az a körülmény, hogy a közönség, mely a békés idők beálltát sem honorálta nagyobb vásárlással, most csak jelentéktelen érdeklődéssel bír.

Nemzetközi értékeink közül a lefolyt héten a két hitelrészvény és az államvasut-részvények teljesen el voltak havvagolva és árfolyamuk 4-5 koronával olesőbbodott. A helyi piac összes értékei csak jelentékeny árengedménnyel voltak elhelyezhetők. Legnagyobb áresést a Rimamurányi vasműrészvények szenvedtek, melyek kapcsolatban az osztrák vasértékek áresésével, mult heti árfolyamukhoz képest kb. 12 K-val olesőbban kerültek piacra. A vasértékek erősebb áreresé egyébiránt a Prágai vasmű r.-t. mérlegének adatai és ezen társaság vezérigazgatójának a vaskonjunktura hanyatlására vonatkozó nyilatkozataira vezethető vissza. Bankpapirjaink közül csak a Magyar jelzáloghitelbank-részvények kerültek bécsi vásárlások folytán tartott árfolyamon forgalomba.

Ipari értékeink közül a kőszénértékek erősebb kínálat tárgyát alkották. Salgótarjáni 10 K-val, Általános Kőszén 16 K-val, Esztergom-Szászvári és Urikány-

Zsilvölgyi részvények 6 K-val olesőbbodtak. A Magyar Gummirészvény előző héten elért árelőnyét teljesen leadta. Ganz-Danubius 120 K-val, Magyar Cukoripar 50 K-val hanyatlott.

A sorsjegypiacon nem volt számottevő változás.

Eladó ház.

A Meinczei-utca 429. számú

ház eladó.

— Bővebb felvilágosítást ad —

Gittler György, lakatosmester.
750-3.1

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

6281—1913. tkvi sz.

749—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Kamplér Albert végrehajthatóknak Novakov Danica férj. Néczin Vaszáné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 693 korona 40 fillér tökekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőttelebe községben fekvő s a felsőttelebei 1696. számú tkjvben I. 1. sor, 864—865/a. hrsz. alatt foglalt 280 []-öl beltelek s a rajta épült 452 sz. házra 800 korona kiküldési árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi október hó 14-ik (tizennegyedik) napján délelőtt 10 órakor Felsőttelebe községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kiküldési ár nál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi június hó 29. napján.

Folkusházy s. k.

kir. törvényszéki jegyző.

1103—1913. végrh. sz.

743—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 408/2. számú végzése következtében dr. Pallós Gyula budapesti ügyvéd által képviselt International Harvester Company of Amerika cég javára 800 korona 80 fillér s jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: buza, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 408/2. számú végzése folytán 800 korona 80 fillér tökekövetelés, ennek 1912. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 110 korona 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Torontálsziget községben adós lakásán leendő megtartására 1913. évi október hó 8. napjának délután 3 órája határidőül kitűztük és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1913. évi szeptember hó 21. napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Rendkívüli olcsó árak.

Ujországi Kőrösi női sejtanyakérek.

Ha még nem vett a fiának egy
kötött öltönyt
akkor próbálja meg. Tartós, higiénikus, elegáns!
Fiu- és leány Sweater, női figaró stb. óriási választékban

WEHNER GYÖRGY divatáru-cégnél **NAGYBECSKEREK.**
124-47.3

Helybeli fogmütermem részére
intelligens leány kerestetik.

Bővebbet

Buzolich József fogmütermében
Hunyadi-utca, Bukovác-ház.

728-x.3

Mezei egerek (pocok) irtása
vasuti pályatestek-
ből, állásokból stb. legbiztosabban végezhető
SIPÓCZ ISTVAN gyógyszerész Pécs — labdac-
alaku egermérgevel, melyet évtizedek óta hazai,
külföldi és állami gazdaságokban kiváló sikerrel
alkalmaznak. Egy holdra 1-2 kg. elég. 100 kg.
ára 90 kor. 5 kg-os postaláda 6 kor — Számos
hiteles elismerő irat. — Állami rendelés. — Meg-
rendeléshez hatósági engedély melléklendő
731-12.4

Alapított 1801.

A kolerin ellen a legjobb óvszer, az
igen érett ónemes

MÉNESI VÖRÖSBOR

melyből Magyarországon a legnagyobb készlettel
rendelkezem, visszamenőleg egész az 1868-iki híres
évfolyamig. Árlappal és mintával kívánatra szívesen
szolgállok. — Teljes tisztelettel

DOMÁNY JÓZSEF

cs és kir. Ófelsége a szász király, a szerb király,
ugymint Ófelsége Károly Tivadar bajor herceg
udvari borszállítója, **szőlőtelep-ajdonos és bor-
nagykereskedő ARADON**

745-2.2

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház
573-x.28
eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Torontáldinnyés község előljáróságától.

Hirdetmény.

A szerződésnek vállalkozó általi be nem tarthatása végett alulírott előljáróság újból közzhírré teszi, hogy törvényhatósági bizottsági határozattal jóváhagyott képviselőtestületi határozat folytán a község belterületén **kikövezendő gyalogjárók** burkolásához circa 450.000 darab kövezésre alkalmas, első osztályú, jól égetett u. n. vastégla szállításának biztosítása végett **1913. évi október hó 2-án d. e. 9 óra** nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Felhívtnak a téglagyártulajdonosok, akik az árlejtésen részt venni akarnak, hogy a jelzett időben vagy személyesen jelenjenek meg, vagy megbízottakkal képviseltesék magukat. Akik megjelenni nem akarnának, a jelzett időig írásbeli ajánlataikat is küldhetik a község előljáróságához.

Azon ajánlattevő, akinek ajánlatát a képviselőtestület elfogadja, a téglamennyiség árának 10%-át bántpénz fejében a községi pénztárba letenni köteles vagy készpénzben, vagy óvadékképes papírokban. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Egyébb feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 736-3.3

Torontáldinnyés, 1913. évi szeptember hó 21-én.

Torontáldinnyés község előljárósága.

Ujozora község előljáróságától.
3528-913. szám. 748-2.1

Árlejtési hirdetmény.

Az ujozori község ház előtti templom-
ter sarkától a vasuti állomásig vezető járda
kitéglázására folyó évi október hó 4-én d. e.
fél 11 óra nyilvános szóbeli árlejtést hirdetünk,
melyre a versenyezni szándékozók azzal hív-
juk meg, hogy az árlejtés összes feltétele a
községi hivatalban tudható meg.

A kitéglázandó járda hossza 771 öl, széles-
sége 1 öl, a kikialtási ár pedig 4528 korona
14 fillér.

Kelt Ujozorán, 1913. évi szeptember hó 25.

Gelzinger Gyula,
jegyző

Miklea Ilés,
bíró

Nagybecskerek város rendőrkapitánysága.

Hirdetmény.

Városunkban egy kolera-megbetegedés for-
dult elő, mely halálos volt. Ennélfogva szükséges,
hogy a kellő óvintézkedések fokozott mérték-
ben megtörténjenek.

Éppen ezért a város lakosságát figyelmeztet-
tetem különösen a mértékletes életmódra és a
tisztaságra.

Mindenki különös gondot fordítson testének,
ruházatának, lakásának, műhelyének, üzletének,
konyhájának, kiváltképen pedig a disznóólának
és árnyékszékének tisztántartására

Az árnyékszékbe vízben oltott meszet —
tiz literre 1 kiló meszet számítva — hetenként
háromszor öntsünk, mert az fertőtleníti és szag-
talanít is.

Étkezés előtt kezét mindenki tisztára mossa
meg és ügyeljen, hogy étele és itala tiszta és
egészséges legyen.

A Béga vizét, mely piszkos, vagy egész-
ségtelen kutak vizét senki ne igya, hanem
kizárólag ártézi vizet igyon mindenki.

A nyers vagy romlott gyümölcs, ugyszin-
tén a mértéken túl való evés és ivás a kole-
rára hajlamossítja az embert.

Ha valakit a nap vagy éj bármely órájában
hányás vagy feltűnő erős hasmenés fog el, azt
a rendőrkapitányságnál vagy éjjel a rendőr-
őrtanyán azonnal be kell jelenteni, hogy a kellő
segélyben részlítették s addig is míg a segítség
megérkezik a beteget és azokat a helyeket,
amelyeket beszennyezett azonnal őrizet alá kell
venni.

Főképpen arra ügyeljen mindenki, hogy a
beteg ürülékét vagy hányadékát össze ne tapossa
senki és szét ne hurcolják.

Minél hamarabb kerül egy beteg orvosi
kezelés alá, annál valószínűbb felgyógyulása
és annál több a remény arra, hogy a bajt más
meg nem kapja.

Nagybecskerek, 1913. szeptember 26

Reitter Oszkár
rendőrkapitány.